

Stockholm den 28 mars 2024

R-2024/0222

Till Justitiedepartementet

Ju2024/00147

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 29 januari 2024 beretts tillfälle att yttra sig över Europeiska kommissionen förslag till en ny förordning om rättigheter för resenärer vid resor med kombinerade trafikslag och en förordning med ändringar i befintliga förordningar om tillsyn av resenärsrättigheter för resor med flyg, tåg, buss och fartyg.¹

Bakgrund

Bakgrunden till förslaget är att resenärer som kombinerar transportmedlen flyg, tåg, buss och fartyg inte omfattas av de rättigheter som de resenärer som väljer att transporteras med ett enda transportmedel. Det kan avse rätt till ersättning och information vid trafikstörningar och förutsättningar för personer med funktionsnedsättning eller nedsatt rörlighets resande. Vidare grundar sig förslaget i förekommande problem med erhållande av ersättning för flygbiljetter bokade via mellanhand när flygresan inte genomförs som planerat. Förslaget grundar sig också i

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 261/2004 av den 11 februari 2004 om fastställande av gemensamma regler om kompensation och assistans till passagerare vid nekad ombordstigning och inställda eller kraftigt försenade flygningar och om upphävande av förordning (EEG) nr 295/91; Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2006 av den 5 juli 2006 om rättigheter i samband med flygresor för personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet; Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/782 av den 29 april 2021 om rättigheter och skyldigheter för tågresenärer; Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 181/2011 av den 16 februari 2011 om passagerares rättigheter vid busstransport och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004; Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1177/2010 av den 24 november 2010 om passagerares rättigheter vid resor till sjöss och på inre vattenvägar och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004.

konstaterade brister i efterlevnaden och tillsynen av de nuvarande passagerarrättigheterna.

Syftet med förslaget är att stärka rättigheter för resenärer som kombinerar transportmedel och förordningsändringarna syftar till att komma till rätta med brister i efterlevnaden av de nuvarande förordningarna.

Målsättningen med förslaget är enligt Advokatsamfundet i grunden ändamålsenligt och ett viktigt steg för harmoniseringen av alla passagerares resenärsrättigheter.

Sammanfattning

Advokatsamfundet, som hänvisar till tidigare synpunkter i angränsande frågor,² har med undantag för nedan angivna synpunkter ingen erinran mot förslaget.

Synpunkter

Behov av kompletterande nationell lagstiftning och tidsaspekten

Förslagen om de nya reglerna görs i EU-förordningar, som i sig inte kräver någon implementering utan har direkt effekt i medlemsstaterna. Förslagen innebär dock visst behov av anpassning av de nationella regelverken.

Förslaget innebär en helt ny typ av reglering som kommer att kräva en omfattande administration och nya lösningar. Ökade kostnader för företagens regelefterlevnad kan förväntas. Förslaget innebär att företag måste hitta nya samarbetsvägar och sätt att dela information.

Mot denna bakgrund anser Advokatsamfundet att tidplanen för förordningarnas ikraftträdande kan vara något snäv. Eftersom detta är ett regelverk som har en betydande inverkan på många och stora företag, bör förslaget och dess nationella genomförande ske inom en tidsram som möjliggör för företagen att vidta nödvändiga åtgärder för att effektivt kunna efterleva den nya regleringen som förslås genom förordningarna. Detta särskilt eftersom förslagen även har påverkan på nationell lagstiftning, som behöver hanteras inom ramen för lagstiftningsförfarandet.

² Se Advokatsamfundets remissyttrande den 17 oktober 2023 över betänkandet Ett förbättrat resegarantisystem (SOU 2023:33).

Advokatsamfundet befarar att den föreslagna tiden för ikraftträdande inte ger tillräckligt utrymme för detta.

Mot bakgrund härav anser Advokatsamfundet att det är motiverat och nödvändigt att flytta fram tiden för ikraftträdande, så att en grundlig nationell översyn av förslagen till förordningar kan göras och att vederbörliga konsekvensanalyser kan tas fram innan förslagen antas.

Risk med parallella regelverk

Förslaget innebär ett separat regelverk för multimodala resor. Syftet med förslaget är att fylla befintligt hålrum vad gäller multimodala resor, liksom att hantera problematiken med att flera regelverk annars kan vara tillämpliga på multimodala resor mellan medlemsstater.

Bestämmelserna syftar till att harmonisera resenärsrättigheterna i förhållande till de respektive EU-rättsliga regler som gäller för separata resor med enskilt transportmedel. Advokatsamfundet ställer sig något tveksamt till att införa ett parallellt regelverk särskilt för multimodala resor och de risker som detta kan innebära. Det framstår som sannolikt att enskilda aktörer kan komma att omfattas såväl av det föreslagna regelverket för multimodala resor, som av tidigare förordningar. Det kan medföra diskrepans i tillämpningen av liknande situationer samt att regelverket är mer svåröverskådligt och svårtillämpat. Detta bör särskilt övervägas med hänsyn till att det är ett befintligt konstaterat problem att det föreligger kunskapsbrist om gällande regelverk och de rättigheter och skyldigheter som regleras. Medlemsstaterna bör därför sträva för att skapa ett överskådligt och förutsägbart regelverk.

Ett alternativ skulle vara att lyfta ut de aktuella regleringarna ur de respektive förordningarna för att säkerställa full harmonisering mellan färdsetten, oavsett multimodalt resande eller ej. Advokatsamfundet anser att det är motiverat att det i vart fall särskilt övervägs och motiveras om utformningen av förslaget som ett parallellt regelverk är det lämpligaste. Frågan synes inte ha övervägts närmare i förslaget.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Mia Edwall Insulander